PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2005 m. gruodžio 14 d. *

Byloje T-383/00

Beamglow Ltd, įsteigta S[t] Ives, Cambs (Jungtinė Karalystė), atstovaujama advokato D. Waelbroeck, nurodžiusi adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

ieškovė,

prieš

Europos Parlamentą, atstovaujamą R. Passos ir K. Bradley, nurodžiusį adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

Europos Sąjungos Tarybą, atstovaujamą S. Marquardt ir M. Bishop,

ir

Europos Bendrijų Komisiją, atstovaujamą P. Kuijper, C. Brown ir E. Righini, nurodžiusią adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovus,

* Proceso kalba: anglų.

palaikomus

Ispanijos Karalystės, atstovaujamos R. Silva de Lapuerta, vėliau E. Braquehais Conesa, nurodžiusios adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

įstojusios į bylą šalies,

dėl žalos, tariamai atsiradusios dėl Jungtinių Amerikos Valstijų nustatyto papildomo muito ieškovės importuojamoms sulankstomoms dėžėms iš raštuoto ir dekoruoto kartono, kuriam leidimą davė Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) ginčų sprendimo taryba po to, kai buvo nustatyta, kad Bendrijos bananų importo režimas yra nesuderinamas su prie PPO steigimo sutarties prijungtais susitarimais ir memorandumais, atlyginimo

EUROPOS BENDRIJŲ PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS
(didžioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas B. Vesterdorf, teisėjai P. Lindh, J. Azizi, J. Pirrung, H. Legal, R. García-Valdecasas, V. Tiili, J. D. Cooke, A. W. H. Meij, M. Vilaras ir N. J. Forwood,

kancleris H. Jung,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir po 2004 m. gegužės 26 d. posėdžio,

priima šį

Sprendimą

Teisinis pagrindas

1 1994 m. balandžio 15 d. Bendrija pasirašė baigiamąjį dokumentą, išreiškiantį daugiašalių derybų dėl prekybos Urugvajaus raundo rezultatus, Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) steigimo sutartį ir visus susitarimus bei memorandumus, esančius PPO steigimo sutarties 1–4 prieduose (toliau – PPO susitarimai).

2 Po šio pasirašymo 1994 m. gruodžio 22 d. Taryba priėmė sprendimą 94/800/EB dėl daugiašalių derybų Urugvajaus raunde (1986–1994) priimtų susitarimų patvirtinimo Europos bendrijos vardu jos kompetencijai priklausančių klausimų atžvilgiu (OL L 336, p. 1).

3 Kaip išplaukia iš PPO steigimo sutarties konstatuojamųjų dalių, sutarties šalys ketino pasirašyti „abipusiai naudingas sutartis dėl didelio tarifų ir kitų prekybos barjerų sumažinimo bei diskriminacinio tarptautinių prekybinių santykių režimo panaikinimo“.

4 PPO steigimo sutarties II straipsnio 2 straipsnis nustato:

„Sutartys ir su jomis susiję dokumentai, įtraukti į 1, 2 ir 3 priedus <...> yra šios Sutarties sudėtinė dalis, privaloma visoms valstybėms narėms."

5 PPO steigimo sutarties XVI straipsnio „Įvairios nuostatos" 4 straipsnis nustato:

„Kiekviena valstybė narė užtikrina savo įstatymų, kitų teisės aktų ir administracinių procedūrų atitikimą savo įsipareigojimams, numatytiems pridedamose sutartyse."

6 Be to, Susitarimas dėl ginčų sprendimo taisyklių ir tvarkos (toliau – SGS), kuris yra PPO steigimo sutarties 2 priede, 3 straipsnio „Bendros nuostatos" 2 dalies paskutiniame sakinyje nurodo:

„(Ginčų sprendimo tarybos) rekomendacijos ir sprendimai negali praplėsti ar susiaurinti apibrėžtosiose sutartyse numatytų teisių ir pareigų."

7 Pagal SGS 3 straipsnio 7 straipsnį:

„Prieš pateikdama klausimą nagrinėti, šalis narė pati nusprendžia, ar veiksmai pagal šią tvarką duotų rezultatų. Ginčų sprendimo mechanizmo paskirtis – užtikrinti pozityvų ginčo sprendimą. Be abejo, pageidautinas abiem ginčo šalims priimtinas ir apibrėžtųjų sutarčių nuostatas atitinkantis sprendimas. Kai abiem ginčo šalims priimtino sprendimo nepasiekiama, pirmasis ginčų sprendimo mechanizmo tikslas yra užtikrinti, kad būtų atšauktos aptariamos priemonės, jei nustatoma, kad jos neatitinka bet kokios iš apibrėžtųjų sutarčių nuostatos. Nuostata dėl kompensacijos turėtų būti taikoma tik tuo atveju, kai praktiškai neįmanoma tuoj pat atšaukti tos priemonės, ir taikoma kaip laikinoji priemonė iki apibrėžtosios sutarties neatitinkančios priemonės atšaukimo. Kraštutinis sprendimas, numatytas (SGS) ginčo sprendimo procedūrą inicijuojančiai šaliai narei, yra galimybė sustabdyti nuolaidų ar kitų įsipareigojimų pagal apibrėžtąsias sutartis taikymą, taip diskriminuojant kitą šalį narę, kai gautas šiai priemonei (Ginčų sprendimo tarybos) leidimas."

8 SGS 7 straipsnis numato, kad kolegijos padaro tokias išvadas, kurios padėtų Ginčų sprendimo tarybai (toliau – GST) pateikti rekomendacijas ar priimti sprendimus dėl šiai tarybai pateiktų klausimų. Pagal SGS 12 straipsnio 7 straipsnį tais atvejais, kai ginčo šalims nepavyksta surasti visoms pusėms priimtino sprendimo, kolegija savo išvadas rašytinės ataskaitos forma pateikia GST.

9 SGS 17 straipsnis numato, kad GST įsteigia nuolatinį Apeliacinį komitetą, kuris svarsto apeliacijas dėl kolegijų nagrinėtų ginčų.

10 Pagal SGS 19 straipsnį, kolegija ar Apeliacinis komitetas, nusprendę, kad priemonė prieštarauja PPO sutarčiai, rekomenduoja, kad susijusi šalis narė suderintų tą priemonę su šia sutartimi. Kolegija ar Apeliacinis komitetas, be savo rekomendacijų, dar gali siūlyti būdus, kaip susijusi šalis narė tas rekomendacijas galėtų įgyvendinti.

11 Pagal SGS 21 straipsnio „Rekomendacijų ir sprendimų įgyvendinimo priežiūra" 1 dalį, spartus GST rekomendacijų ar sprendimų vykdymas yra esminis dalykas, siekiant užtikrinti efektyvų ginčų sprendimą visų šalių narių labui.

12 Pagal SGS 21 straipsnio 3 straipsnį, jei susijusi valstybė narė negali nedelsdama įvykdyti GST rekomendacijų ir sprendimų, jai duodamas pagrįstas laikotarpis tai padaryti, nustatytas prireikus privalomo arbitražo.

13 Kai nesutariama dėl to, ar priemonės, taikomos vykdant GST rekomendacijas ir sprendimus, neprieštarauja PPO sutarčiai, SGS 21 straipsnio 5 straipsnis apibrėžia, kad šis ginčas yra sprendžiamas vadovaujantis SGS apibrėžta ginčų sprendimo tvarka, pasitelkiant, kur įmanoma, pirminę kolegiją.

14 Pagal SGS 21 straipsnio 6 straipsnį, GST prižiūri, kaip įgyvendinamos priimtos rekomendacijos ar sprendimai o jei GST nusprendžia kitaip, rekomendacijų ar sprendimų įgyvendinimo klausimas įtraukiamas į GST posėdžio darbotvarkę praėjus šešiems mėnesiams nuo dienos, kai buvo nustatytas pagrįstas laikotarpis, numatytas 3 straipsnyje, ir lieka įtrauktas GST susirinkimo darbotvarkę iki jo išsprendimo.

15 SGS 22 straipsnis „Kompensacija ir nuolaidų sustabdymas“ nustato:

„1. Kompensacija ir nuolaidų ar kitų įsipareigojimų sustabdymas yra laikinos priemonės, kurias galima taikyti tais atvejais, kai rekomendacijos ir sprendimai neįvykdomi per nustatytą pagrįstą laikotarpį. Tačiau kompensacijos, nuolaidų ar kitų įsipareigojimų sustabdymas rečiau taikytinas negu rekomendacijos, kad ginčijama priemonė būtų suderinta su apibrėžtosiomis sutartimis, visiškas įgyvendinimas. Kompensacija yra savanoriška priemonė, ir jeigu ji teikiama, tai turi atitikti apibrėžtųjų sutarčių nuostatas.

2. Jeigu aptariamajai šaliai narei, kurios priemonė buvo pripažinta neatitinkanti apibrėžtosios sutarties, nepavyksta tos priemonės suderinti su ta sutartimi arba ta šalis narė kitaip neįvykdo rekomendacijų ir sprendimų per pagrįstą laikotarpį, nustatytą pagal 21 straipsnio 3 straipsnį, tokia šalis narė, kai jos prašoma ir ne vėliau nei pasibaigus pagrįstam laikotarpiui, pradeda derybas su bet kuria ginčo sprendimo procedūras inicijavusia šalimi, siekdama susitarti dėl abipusiškai priimtinos kompensacijos. Jei per 20 dienų nuo pagrįsto laikotarpio pabaigos nebuvo susitarta dėl jokios priimtinos kompensacijos, bet kokia ginčo sprendimo procedūras inicijavusi šalis gali prašyti, kad GST leistų sustabdyti nuolaidų ar kitų įsipareigojimų, numatytų apibrėžtosiose sutartyse, taikymą aptariamajai šaliai narei.

3. Svarstydama, kokias nuolaidas ir kitus įsipareigojimus sustabdyti, skundą pateikusi šalis laikosi šių principų ir tvarkos:

a) bendriausias principas – skundą pateikusi šalis pirmiausiai siekia, kad būtų sustabdytas nuolaidų ar įsipareigojimų taikymas tame pačiame sektoriuje

(-iuose), kuriame (-iuose) kolegija ir Apeliacinis komitetas nustatė pažeidimą arba kitokį su nuolaidomis ar įsipareigojimais susijusios naudos anuliavimą ar sumažinimą;

b) jei ši šalis mano, kad sustabdyti nuolaidų ar kitų įsipareigojimų taikymą tame pačiame sektoriuje (-iuose) nerealu ar neefektyvu, ji gali siekti sustabdyti nuolaidas ar kitus įsipareigojimus, numatytus pagal tą pačią sutartį, tačiau kitame sektoriuje (-iuose);

c) jei ši šalis mano, kad sustabdyti nuolaidų ar kitų įsipareigojimų, numatytų pagal tą pačią sutartį, taikymą kitame sektoriuje (-iuose) nerealu arba neefektyvu, ir jei aplinkybės yra pakankamai rimtos, ji gali siekti, kad būtų sustabdytos nuolaidos ar kiti įsipareigojimai, numatyti pagal kitą apibrėžtąją sutartį;

<...>

4. Nuolaidos ar kitokie įsipareigojimai sustabdomi GST leidimu tiek, kiek anuliuojama ar sumažėja nauda, susijusi su tomis nuolaidomis ar įsipareigojimais.

<...>

6. Kai susidaro šio straipsnio 2 straipsnyje aprašyta situacija, skundą pateikusios šalies prašymu GST suteikia leidimą sustabdyti nuolaidas ar kitus įsipareigojimus per 30 dienų nuo tos dienos, kurią baigiasi nustatytas pagrįstas terminas, išskyrus

atvejus, kai GST konsensusu nusprendžia tokį prašymą atmesti. Tačiau jeigu aptariamoji šalis narė nesutinka su siūlomu nuolaidų ir įsipareigojimų sustabdymo mastu arba tvirtina, kad skundą pateikusi šalis, prašydama leidimo sustabdyti nuolaidas ar kitus įsipareigojimus <...>, nesilaikė šio straipsnio 3 straipsnyje išdėstytų principų ir tvarkos, klausimas perduodamas svarstyti arbitražui. Tokio arbitražo funkcijas atlieka pirminė kolegija, jeigu jos nariai yra pasiekiami, arba arbitras, kurį paskiria generalinis direktorius; arbitražas klausimą išsprendžia per 60 dienų skaičiuojant nuo nustatyto pagrįsto termino pabaigos. Arbitražo metu nuolaidos ar kiti įsipareigojimai nesustabdomi.

7. Arbitras, veikdamas pagal šio straipsnio 6 straipsnį, nenagrinėja nuolaidų ar kitų įsipareigojimų, kuriuos norima sustabdyti, pobūdžio, bet nustato, ar tokio sustabdymo mastas yra tolygus naudos <...> anuliavimo ar sumažinimo dydžiui. <...> Ginčo šalys arbitro sprendimą priima kaip galutinį, ir aptariamosios šalys nesiekia dar vieno arbitražo. GST nedelsiant pranešama apie arbitro sprendimą ir, jei prašoma, suteikia leidimą sustabdyti nuolaidas ar kitus įsipareigojimus, jeigu prašymas neprieštarauja arbitro sprendimui, išskyrus atvejus, kai GST konsensusu nusprendžia atmesti prašymą.

8. Nuolaidų ar kitų įsipareigojimų sustabdymas yra laikinas ir taikomas tik iki priemonės, prieštaraujančios apibrėžtajai sutarčiai, pašalinimo arba tol, kol šalis narė, kuri privalo įgyvendinti rekomendacijas ar sprendimus, pateikia sprendimą dėl naudos anuliavimo ar sumažinimo, arba kol pasiekiamas abiem pusėms priimtinas sprendimas. Pagal (SGS 21 straipsnio 6 straipsnį) GST tęsia patvirtintų rekomendacijų ar sprendimų įgyvendinimo priežiūrą taip pat ir tais atvejais, kai buvo suteikta kompensacija arba kai nuolaidos ar įsipareigojimai buvo sustabdyti, tačiau nebuvo įgyvendintos rekomendacijos, kad priemonė būtų suderinta su apibrėžtąja sutartimi.

<...>“

Bylos aplinkybės

16 1993 m. vasario 13 d. Taryba priėmė reglamentą (EEB) Nr. 404/93 dėl bendro bananų rinkos organizavimo (OL L 47, p. 1, toliau – BBRO). Prekybos su trečiosiomis šalimis reglamentavimas, nustatytas šio reglamento IV straipsnyje, numato dalies Afrikos, Karibų ar Ramiojo vandenyno šalių (AKR), pasirašiusių 1989 m. gruodžio 15 d. Ketvirtąją AKR ir EEB Lomės konvenciją (OL L 229, 1991, p. 3), kilmės bananams naudingas nuostatas.

17 Pagal 1996 m. vasario mėn. keleto PPO narių, įskaitant Ekvadorą ir Jungtines Amerikos Valstijas, pateiktus skundus GST, 1997 m. gegužės 22 d. kolegija, sudaryta pagal SGS nuostatas, pateikė ataskaitas, kuriose nusprendė, kad BBRO nustatytas importo režimas nesuderinamas su Bendrijos įsipareigojimais pagal PPO susitarimus. Kolegijos ataskaitos taip pat rekomendavo GST pareikalauti iš Bendrijos, kad ji suderintų šį režimą su savo įsipareigojimais pagal PPO susitarimus.

18 Išnagrinėjęs Bendrijos apeliacinį skundą Apeliacinis komitetas 1997 m. rugsėjo 9 d. iš esmės patvirtino kolegijos išvadas ir rekomendavo GST pareikalauti iš Bendrijos, kad ji suderintų ginčijamas Bendrijos nuostatas su PPO susitarimais.

19 1997 m. rugsėjo 25 d. GST patvirtino kolegijos ir Apeliacinio komiteto ataskaitas.

20 1997 m. spalio 16 d. Bendrija pagal SGS 21 straipsnio 3 straipsnį informavo GST, kad ji visiškai laikysis savo tarptautinių įsipareigojimų.

21 1997 m. lapkričio 17 d. skundą pateikusios šalys, taikydamos SGS 21 straipsnio 3 dalies c punktą, pareikalavo, kad privalomas arbitražas nustatytų pagrįstą laikotarpį, per kurį Bendrija turėtų įvykdyti savo įsipareigojimus.

22 1998 m. sausio 7 d. paskelbtame arbitražo sprendime arbitras tuo tikslu nustatė laikotarpį nuo 1997 m. rugsėjo 25 d. iki 1999 m. sausio 1 dienos.

23 1998 m. liepos 20 d. priimdama Reglamentą (EB) Nr. 1637/98, iš dalies keičiantį Reglamentą Nr. 404/93 (OL L 210, p. 28), Taryba iš dalies pakeitė bananų prekybos su trečiosiomis šalimis režimą.

24 Reglamento Nr. 1637/98 konstatuojamosios dalys nustato:

„1) <...> Reglamento <...> Nr. 404/93 IV straipsnies nuostatose dėl prekybos su trečiosiomis šalimis būtina padaryti keletą pakeitimų;

2) <...> būtina įvykdyti Bendrijos tarptautinius įsipareigojimus (PPO) ir kitoms Ketvirtąją AKR ir EB Lomės konvenciją pasirašiusioms šalims ir tuo pačiu metu pasiekti (BBRO) tikslus;

<...>

9) <...> šio reglamento veikimą reikėtų peržiūrėti po tam tikro bandomojo laikotarpio;

<...>"

25 1998 m. spalio 28 d. Komisija priėmė Reglamentą (EB) Nr. 2362/98, nustatantį išsamias Tarybos reglamento (EEB) Nr. 404/93 dėl bananų importo į Bendriją įgyvendinimo taisykles (OL L 293, p. 32). Šiame reglamente buvo nuostatos, reikalingos įgyvendinti naują bananų prekybos su trečiosiomis šalimis režimą, įskaitant pereinamojo laikotarpio nuostatas, pagrįstas įgyvendinimo taisyklių greitu įsigaliojimu.

26 Manydamos, kad Bendrija nustatė bananų importo režimą, skirtą išsaugoti neteisėtus buvusio režimo aspektus, pažeidžiant PPO susitarimus ir 1997 m. rugsėjo 25 d. GST sprendimą, 1998 m. lapkričio 10 d. Jungtinės Amerikos Valstijos *Federal Register* paskelbė išankstinį Bendrijos valstybių narių kilmės prekių, kurioms kaip atsakomąją priemonę jos numatė taikyti papildomą importo muitą, sąrašą.

27 1998 m. gruodžio 21 d. Jungtinės Amerikos Valstijos paskelbė apie savo ketinimą nuo 1999 m. vasario 1 d. ar vėliausiai nuo 1999 m. kovo 3 d. taikyti 100 % dydžio muitą Bendrijos importuojamoms prekėms, esančioms Jungtinių Valstijų administracijos sudarytame sąraše.

28 1999 m. sausio 14 d. Jungtinės Amerikos Valstijos pagal SGS 22 straipsnio 2 dalį paprašė GST leidimo sustabdyti tarifų lengvatų ir susijusių įsipareigojimų, pagrįstų 1994 m. Bendruoju susitarimu dėl muitų tarifų ir prekybos (GATT) ir Bendruoju susitarimu dėl prekybos paslaugomis (GATS), taikymą Bendrijai ir jos valstybėms narėms 520 milijonų Jungtinių Valstijų dolerių (USD) prekybos apimčiai.

29 GST susirinkime, kuris vyko nuo 1999 m. sausio 25 d. iki vasario 1 d., Bendrija ginčijo šią sumą tuo pagrindu, kad ji neatitinka Jungtinių Amerikos Valstijų patirto naudos panaikinimo ar sumažėjimo lygio ir teigė, kad nebuvo laikomasi SGS 22 straipsnio 3 dalyje apibrėžtų principų ir procedūrų.

30 1999 m. sausio 29 d. GST pagal Bendrijos prašymą nusprendė pateikti šį klausimą pirminės kolegijos arbitražui, remdamasi SGS 22 straipsnio 6 dalimi, ir sustabdė Jungtinių Amerikos Valstijų prašymo suteikti leidimą nagrinėjimą, kol bus nustatytas leidžiamo muito, kaip atsakomosios priemonės, dydis.

31 1999 m. kovo 3 d. Jungtinių Valstijų administracija nustatė Bendrijos prekių, esančių naujame jos sudarytame sąraše, eksportuotojams reikalavimą pateikti 100 % importuojamų prekių vertės banko garantiją.

32 1999 m. balandžio 9 d. sprendimu arbitrai, pirma, nusprendė, kad keletas naujo BBRO importo režimo nuostatų prieštarauja PPO susitarimų nuostatoms, bei nustatė Jungtinių Amerikos Valstijų metinį patirtos naudos panaikinimo ar

sumažinimo lygį, atitinkantį 191,4 milijono USD ir, antra, nusprendė, kad šios šalies tarifų lengvatų ir susijusių įsipareigojimų pagal 1994 m. GATT taikymo sustabdymas Bendrijai ir jos valstybėms narėms, apimantis 191,4 milijono USD vertės prekybą per metus, bus suderinamas su SGS 22 straipsnio 4 dalimi.

33 1999 m. balandžio 7 d. Jungtinės Amerikos Valstijos pagal SGS 22 straipsno 7 dalį prašė GST leidimo taikyti atitinkantį šią sumą importo muitą.

34 1999 m. balandžio 9 d. spaudos pranešime *United States Trade Representative* (specialusis Jungtinių Amerikos Valstijų atstovas komerciniams klausimams, toliau – specialusis atstovas) paskelbė prekių, kurioms taikomas 100 % dydžio importo muitas, sąrašą. Šiame prekių iš Austrijos, Belgijos, Suomijos, Prancūzijos, Vokietijos, Graikijos, Airijos, Italijos, Liuksemburgo, Portugalijos, Ispanijos, Švedijos ar Jungtinės Karalystės sąraše buvo ir „sulankstomos dėžės, dėžutės ir pakeliai iš negofruoto popieriaus ar kartono“. Buvo nurodyta, kad specialusis atstovas sprendimą nustatyti 100 % dydžio muitą paskelbs *Federal Register* ir kad jis ketina nustatyti muito įsigaliojimo datą 1999 m. kovo 3 dieną.

35 Šis sprendimas, 1999 m. balandžio 19 d. paskelbtas *Federal Register* (64 tomas, Nr. 74, p. 19209–19211), buvo priimtas remiantis 1974 m. *Trade Act* 301 straipsniu, pagal kurį specialusis atstovas nustato leistinas priemones, jei jis nustato Jungtinių Amerikos Valstijų pagal prekybos susitarimą turimų teisių pažeidimą.

36 Iš minėto teisės akto skyriaus „Įsigaliojimo data“ išplaukia, kad „(specialusis atstovas) nusprendė, kad 100 % *ad valorem* muitas bus taikomas nuo 1999 m. balandžio 19 d.

prekėms, atgabentoms į sandėlius arba išgabentoms iš jų tikslu išleisti į rinką 1999 m. kovo 3 d. ar po šios datos“.

37 Kolegija, sudaryta pagal 1998 m. gruodžio 18 d. Ekvadoro pateiktą prašymą remiantis SGS 21 straipsnio 5 dalimi, 1999 m. balandžio 6 d. nusprendė, kad naujasis Bendrijos bananų importo režimas nesuderinamas su PPO susitarimais. 1999 m. gegužės 6 d. GST patvirtino kolegijos ataskaitą.

38 1999 m. balandžio 19 d. GST leido Jungtinėms Amerikos Valstijoms taikyti iš Bendrijos importuojamoms prekėms muitą, atitinkantį 191,4 milijono USD metinės prekybos apimtį.

39 1999 m. gegužės 25 d. Bendrija apskundė PPO organams Jungtinių Amerikos Valstijų atsakomąsias priemones, nustatytas nuo 1999 m. kovo 3 d. iki balandžio 19 d., būtent dėl jų įsigaliojimo 1999 m. kovo 3 dienos.

40 Kadangi kolegija, į kurią Bendrija kreipėsi, nusprendė, kad Jungtinių Valstijų papildomo mokesčio taikymas nuo pastarosios datos prieštaravo SGS nuostatoms, ji atidėjo šios priemonės įsigaliojimą iki 1999 m. balandžio 19 dienos.

41 Per derybas su visomis suinteresuotomis šalimis Bendrija pasiūlė naujo BBRO pataisas. Šios pataisos buvo nustatytos 2001 m. sausio 29 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 216/2001, iš dalies pakeičiančiame reglamentą Nr. 404/93 (OL L 31, p. 2).

42 Pagal Reglamento Nr. 216/2001 konstatuojamąsias dalis:

„1) Daug kartų artimai bendrauta su tiekimo šalimis ir kitomis suinteresuotomis šalimis, siekiant išspręsti ginčus, atsirandančius dėl Reglamente <...> Nr. 404/93 nustatyto importo režimo, ir atsižvelgti į specialios grupės, sudarytos pagal (PPO) ginčų sprendimo sistemą, išvadas.

2) Visų Komisijos pasiūlytų galimybių analizė rodo, kad importo sistemos, pagrįstos atitinkamo tarifo muito ir tarifinės lengvatos taikymu importui iš AKR šalių, įkūrimas per vidutinės trukmės laikotarpį geriausiai užtikrina, pirma, kad bus pasiekti rinkos bendro organizavimo Bendrijos gamybos ir vartotojų paklausos srityje tikslai, antra, kad bus laikomasi tarptautinės prekybos taisyklių ir, trečia, nebekils daugiau ginčų.

3) Tačiau tokia sistema turi būti sukurta po to, kai su Bendrijos partneriais bus baigtos derybos pagal PPO procedūras, ypač pagal (GATT) XXVIII straipsnį. Šių derybų rezultatus turi patvirtinti Taryba, kuri pagal Sutarties nuostatas taip pat turi nustatyti taikytiną Bendrų muitų tarifų lygį.

4) Kol įsigalios tas režimas, Bendrijai turėtų būti tiekiama pagal kelias tarifines kvotas, skirtas importui iš visų kilmės šalių ir valdomas pagal (GST) rekomendacijas. <...>

5) Atsižvelgiant į sutartinius įsipareigojimus AKR šalims ir būtinybę joms garantuoti tinkamas konkurencijos sąlygas, 300 eurų tarifinės lengvatos taikymas vienai tose šalyse išaugintų bananų tonai leistų išlaikyti prekybos srautus iš tų šalių. Tai reikštų, kad tokiam importui reikėtų pagal <...> tarifines kvotas taikyti nulinį muitą.

6) Komisija turėtų būti įgaliota pradėti derybas su tiekiančiomis šalimis, kurios yra labai suinteresuotos tiekimu į Bendrijos rinką, kaip paskirstyti pirmąsias dvi tarifines kvotas <...>"

43 2001 m. balandžio 11 d. Jungtinės Amerikos Valstijos ir Bendrija sudarė susitarimo memorandumą, nustatydamos „priemones, kurios leistų išspręsti ilgalaikį ginčą dėl bananų importo režimo" Bendrijoje. Šis memorandumas nustatė, kad Bendrija įsipareigojo „vėliausiai 2006 m. sausio 1 d. (įdiegti) tik tarifų režimą bananų importui". Šis dokumentas apibrėžė priemones, kurias Bendrija įsipareigojo įvesti pereinamuoju laikotarpiu, kuris baigiasi 2006 m. sausio 1 dieną. Savo ruožtu Jungtinės Amerikos Valstijos įsipareigojo laikinai sustabdyti papildomo mokesčio, kurį joms buvo leista nustatyti Bendrijos importuojamoms prekėms, taikymą. Tačiau 2001 m. birželio 26 d. pranešime GST Jungtinės Amerikos Valstijos nurodė, kad šis susitarimo memorandumas „savaime nebuvo abipusiu susitarimu priimtas sprendimas pagal (SGS 3 straipsnio 6 straipsnį ir kad), be to, įvertinus priemones, kurias visos šalys dar turi priimti, dar yra per anksti išbraukti šį punktą iš GST darbotvarkės".

44 Komisija 2001 m. gegužės 7 d. Reglamentu (EB) Nr. 896/2001, nustatančiu reglamento Nr. 404/93 taikymo išsamias taisykles dėl bananų importavimo į Bendriją režimo (OL L 126, p. 6), išaiškino Reglamente Nr. 216/2001 numatyto naujo Bendrijos bananų importo režimo išsamias taikymo taisykles.

45 Jungtinės Amerikos Valstijos sustabdė papildomo muito taikymą nuo 2001 m. birželio 30 dienos. Nuo 2001 m. liepos 1 d. importo muitas Bendrijos sulankstomoms dėžėms, dėžutėms ir pakeliams buvo sumažintas iki jo pradinės normos.

46 Iš Komisijos Pirmosios instancijos teismo prašymu pateiktų statistinių duomenų matyti, kad bendra importuojamų sulankstomų dėžių, dėžučių ir pakelių iš Bendrijos į Jungtines Valstijas cif vertė (kaina, draudimas ir frachtas) 1998 m. sudarė 27 932 045 USD, 1999 m. – 16 645 665 USD, 2000 m. – 9 531 023 USD ir galiausiai 2001 m. – 18 444 637 USD.

47 *Beamglow Ltd.* gamina sulankstomas dėžes iš raštuoto ir dekoruoto kartono. Šios dėžės skirtos pakuoti tokius produktus kaip kosmetika ir kvepalai ir yra priskirtos „dėžių, dėžučių ir pakelių iš negofruoto popieriaus ar kartono“ prekių, kurioms nustatytas papildomas muitas, kategorijai.

Procesas

48 2000 m. gruodžio 22 d. Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai ieškovė pateikė ieškinį dėl žalos, tariamai patirtos dėl šio papildomo muito, atlyginimo.

49 Atskiru dokumentu, pateiktu Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai 2001 m. kovo 20 d., Parlamentas, remdamasis Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 114 straipsniu, pateikė prieštaravimą dėl priimtinumo.

50 2001 m. birželio 8 d. pateiktame dokumente ieškovė pateikė savo pastabas dėl šio prieštaravimo.

51 2001 m. birželio 12 d. ketvirtosios kolegijos pirmininko nutartimi Ispanijos Karalystei buvo leista įstoti į bylą palaikant atsakovų reikalavimus.

52 Parlamento pateiktas prieštaravimas dėl priimtinumo buvo prijungtas prie bylos 2001 m. spalio 16 d. nutartimi.

53 Pagal Komisijos prašymą, pateiktą pagal Procedūros reglamento 51 straipsnio 1 dalies antrąją pastraipą, 2002 m. liepos 4 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimu byla buvo perduota išplėstinei kolegijai, sudarytai iš penkių teisėjų.

54 2002 m. spalio 3 d., remiantis 2002 m. liepos 4 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimu dėl kolegijų sudarymo ir bylų joms priskyrimo, byla iš naujo buvo paskirta pirmajai išplėstinei kolegijai.

55 Kai iš pradžių paskirtas teisėjas pranešėjas negalėjo atlikti savo pareigų pasibaigus kadencijai, Pirmosios instancijos teismo pirmininkas 2002 m. gruodžio 18 d. Sprendimu paskyrė naują teisėją pranešėją.

56 2004 m. balandžio 1 d. Pirmosios instancijos teismas, išklausęs šalis, nusprendė perduoti šią bylą, kaip ir kitas penkias susijusias bylas, Pirmosios instancijos teismo didžiajai kolegijai.

57 2004 m. gegužės 19 d. nutartimi didžiosios kolegijos pirmininkas, išklausęs šalis, sujungė šias šešias bylas dėl žodinės proceso dalies.

58 Taikydamas proceso organizavimo priemones Pirmosios instancijos teismas nurodė šalims iki posėdžio raštu atsakyti į keletą klausimų. Šalys tvarkingai pateikė reikalautą informaciją.

59 2004 m. gegužės 26 d. įvykusiame didžiosios kolegijos posėdyje buvo išklausyti šalių pasisakymai ir atsakymai į Pirmosios instancijos teismo pateiktus klausimus.

Šalių reikalavimai

60 Ieškovė Pirmosios instancijos teismo prašo:

— priteisti solidariai iš atsakovų 1 299 632 svarų sterlingų (GBP) žalą,

— nepatenkinus pirmojo reikalavimo, nurodyti atsakovams per pagrįstą terminą nuo sprendimo paskelbimo jam pateikti kompensacijos dydį, dėl kurio šalys susitarė, arba, nesusitarus, nurodyti šalims per tą patį terminą jam pateikti reikalavimus su nurodytais skaičiais,

— nustatyti nuo sprendimo priėmimo dienos 8 % ar kitokio tinkamo dydžio metinių palūkanų normą nuo mokėtinos kompensacijos,

— priteisti iš Bendrijos, atstovaujamos Parlamento, Tarybos ir Komisijos, bylinėjimosi išlaidas,

— nustatyti visas kitas pagrįstas priemones, kurias jis laikys būtinomis.

61 Atsakovai, palaikomi Ispanijos Karalystės, Pirmosios instancijos teismo prašo:

— atmesti ieškinį kaip nepriimtiną arba kaip nepagrįstą,

— priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

Dėl priimtinumo

62 Atsakovai ginčija ieškinio priimtinumą trim požiūriais. *Beamglow* ieškinys dėl žalos atlyginimo yra nepriimtinas tiek, kiek jis pareikštas Parlamentui. Ieškinys neatitinka Procedūros reglamento 44 straipsnio 1 dalies c punkto nuostatų. Galiausiai Pirmosios instancijos teismas nekompetentingas nagrinėti šį ieškinį.

Dėl ieškinio nepriimtinumo tiek, kiek jis pareikštas Parlamentui

63 Parlamentas remiasi ieškinio nepriimtinumu tiek, kiek jis susijęs su juo. Pirma, *Beamglow* advokatas nebuvo įgaliotas atstovauti byloje prieš Parlamentą, nes ieškinio pareiškimo dieną jis nepateikė įgaliojimo *ad litem*, kuriame pastarasis nurodytas kaip institucija atsakovė. Antra, ieškinys nebuvo paremtas jokiu įrodymu, galinčiu patvirtinti, kad Bendrijos atsakomybė galėjo atsirasti dėl Parlamento veiksmų.

64 Pirmosios instancijos teismas mano, kad pirmiausia tikslinga išnagrinėti Parlamento iškeltą antrą pagrindą dėl nepriimtinumo.

Šalių argumentai

65 Parlamentas teigia, kad ieškinyje nenurodyta, kaip dėl jo veiksmų galėjo atsirasti Bendrijos atsakomybė. Bet kuriuo atveju Parlamentas negalėjo būti atsakingas už tariamą žalą, nes jis neturi kompetencijos nustatyti ginčijamo Bendrijos žemės ūkio reglamentavimo turinio ar priimti priemonių, galinčių sukelti tariamą žalą, užkirsti jai kelią ar ją sušvelninti. Parlamento priimtos rezoliucijos tik atspindėjo jo bendrą patariamąją galią.

66 Ieškovė atsako, kad ji patirtą žalą sieja su visuose ginčijamo Bendrijos bananų importo režimo pakeitimo proceso etapuose padarytomis klaidomis, ir todėl su visų susijusių institucijų, įskaitant ir Parlamentą, vaidmeniu.

67 Su pastaruoju buvo konsultuojamasi prieš priimant reglamentus Nr. 404/93 ir Nr. 1637/98, pripažintus nesuderinamus su PPO susitarimais. Parlamentas turėjo, bet nepasinaudojo teise pateikti bet kokius tinkamus pasiūlymus dėl klausimų, kuriems spręsti, jo nuomone, reikėjo priimti Bendrijos teisės aktą. Galiausiai įvairiuose Parlamento nuomonėse, rezoliucijose ir pasisakymuose buvo pabrėžiama būtinybė apsaugoti Bendrijos gamybos regionus nuo žalingo PPO taisyklių poveikio.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

68 Kai pareiškiamas ieškinys dėl Bendrijos deliktinės atsakomybės, kaip šiuo atveju, Bendrijos teisme jai atstovauja institucija ar institucijos, dėl kurių veiksmų atsirado tariama žala.

69 Ypač yra pateisinamas asmens, siekiančio žalos atlyginimo, ieškinio pareiškimas Bendrijai, kuriai atstovauja Komisija ir Taryba, kai pagal EB sutarties 43 straipsnio (po pakeitimo – EB 37 straipsnis) 2 dalies trečiosios pastraipos nuostatas pirmoji pasiūlė, o antroji priėmė Bendrijos žemės ūkio teisės aktą, dėl kurio neteisėtumo atsirado tariama žala (1973 m. lapkričio 13 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Werhahn ir kt. prieš Tarybą*, 63/72–69/72, Rink. p. 1229, 7 ir 8 punktai).

70 Ši nuostata Parlamentui nesuteikia sprendimo priėmimo galios dėl šio klausimo ir jam leidžia dalyvauti tik kaip patariančiai institucijai procedūroje, kai reglamentus, direktyvas ir sprendimus, susijusius su bendra žemės ūkio politika, priima pati Taryba.

71 Parlamento nuomonė, kurią jis pateikė dėl jam pateikto pasiūlymo dėl Reglamento Nr. 1637/98 priėmimo, nebuvo privaloma.

72 Tas pats taikoma nuomonėms ir rezoliucijoms, kurias esant reikalui Parlamentas turėjo priimti ūkio subjektų, vykdančių veiklą kitame nei bananų sektoriuje, naudai. Kadangi šios rezoliucijos nėra privalomos, dėl jų negalėjo kilti teisėtų lūkesčių, kad Taryba ir Komisija jais vadovausis (1985 m. liepos 11 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Salerno ir kt. prieš Komisiją ir Tarybą*, 87/77, 130/77, 22/83, 9/84 ir 10/84, Rink. p. 2523, 59 punktas), bei jos šia prasme negalėjo nustatyti pareigų šioms institucijoms (žr. šiuo klausimu 2004 m. spalio 29 d. Teisingumo Teismo nutarties *Krikorian ir kt. prieš Parlamentą, Tarybą ir Komisiją*, C-18/04 P, nepaskelbta Rinkinyje, 33 punktą).

73 Esant šioms aplinkybėms, tiek Tarybos reglamento Nr. 1637/98 ir Komisijos reglamento Nr. 2362/98, kuriuos GST laikė nesuderinamais su PPO susitarimais, priėmimas, tiek tariamas ginčijamo importo režimo prieštaravimas susitarimams turi būti laikomi priklausančiais tik Tarybos ir Komisijos kompetencijai.

74 Taigi neatrodo, kad Parlamentas prisidėjo prie Bendrijos deliktinės atsakomybės, galinčios atsirasti dėl Bendrijos bananų importo režimo nesuderinamumo su PPO susitarimais.

75 Todėl reikia palaikyti Parlamento iškeltą prieštaravimą dėl priimtinumo ir atmesti ieškinį kaip nepriimtiną tiek, kiek jis pareikštas Parlamentui, nesprendžiant dėl nepriimtinumo pagrindo, susijusio su *Beamglow* advokato įgaliojimo pradėti bylą prieš Parlamentą nepateikimu šio ieškinio pareiškimo dieną.

Dėl ieškinio neatitikimo Procedūros reglamento 44 straipsnio 1 dalies c punkto nuostatų

Šalių argumentai

76 Taryba ir Komisija teigia, kad ieškinys nepriimtinas, nes kaltina jas neteisėtų teisės aktų priėmimu arba neveikimu, todėl jos negali tinkamai užtikrinti savo gynybos priemonių. Be to, ieškinyje neįrodytas nei tariamos žalos buvimas, nei jos pobūdis.

77 Ieškovė atsako, kad ieškinyje nurodytas apytikslis patirtos žalos dydis ir įrodymai, leidžiantys įvertinti jos pobūdį ir dydį, bei kad vėliau pateikti įrodymai teisingai parodo, jog žala yra reali ir tikra.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

78 Pagal Teisingumo Teismo statuto 21 straipsnio pirmąją pastraipą, pagal šio statuto 53 straipsnio pirmąją pastraipą, taikomą Pirmosios instancijos teismo procese, ir pagal Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 44 straipsnio 1 dalies c punktą, visuose ieškiniuose turi būti nurodytas ginčo dalykas ir pateikta teisinių argumentų santrauka. Šis nurodymas turi būti pakankamai aiškus ir tikslus, kad atsakovas galėtų pasirengti gynybai, o Pirmosios instancijos teismas galėtų priimti sprendimą dėl ieškinio, jei reikia, be papildomos informacijos. Siekiant užtikrinti teisinį saugumą ir tinkamą teisingumo vykdymą, reikia – kad ieškinys būtų priimtinas, – jog pagrindinės faktinės ir teisinės aplinkybės, kuriomis jis paremtas, išplauktų, bent jau glaustai, bet nuosekliai ir suprantamai, iš paties ieškinio teksto.

79 Kad šie reikalavimai būtų įvykdomi, ieškinyje, kuriuo siekiama, kaip šioje byloje, Bendrijos institucijų tariamai padarytos žalos atlyginimo, turi būti įrodymai, leidžiantys nustatyti institucijų veiksmus, kuriuos kritikuoja ieškovas, ir priežastis, dėl kurių, jo teigimu, yra priežastinis šių veiksmų ir jo tariamai patirtos žalos ryšys (1998 m. sausio 29 d. Pirmosios instancijos sprendimo *Dubois ir Fils prieš Tarybą ir Komisiją*, T-113/96, Rink. p. II-125, 29 ir 30 punktai).

80 Kaip yra aišku iš ieškovės argumentų, ji iš esmės teigia, kad patyrė žalą, pirma, dėl to, kad Bendrijos bananų importo režimas per GST nustatytą terminą nebuvo pakeistas taip, kad atitiktų Bendrijos įsipareigojimus pagal PPO susitarimus, ir, antra, dėl to, kad Bendrija nepriėmė priemonių, ją apsaugančių nuo Jungtinių Valstijų prekybos represalijų.

81 Taigi, priešingai nei teigia atsakovai, ieškinyje yra pateikti įrodymai, leidžiantys nustatyti jų veiksmus, kuriuos kritikuoja ieškovė ir dėl kurių, jos tvirtinimu, atsirado žala.

82 Iš atsakovų pateiktų argumentų dėl ieškinio pagrįstumo išplaukia, kad jie galėjo tinkamai pasiruošti savo gynybai dėl Bendrijos deliktinės atsakomybės atsiradimo sąlygų. Todėl Pirmosios instancijos teismas šioje byloje gali priimti sprendimą gerai žinodamas bylos faktines aplinkybes ir nepažeisdamas rungimosi principo.

83 Taigi reikia atmesti Tarybos ir Komisijos teiginį dėl ieškinio neatitikimo Procedūros reglamento 44 straipsnio 1 dalies c punkto.

Dėl Pirmosios instancijos teismo kompetencijos

Šalių argumentai

84 Taryba ir Komisija abejoja, ar Pirmosios instancijos teismo kompetencijai priklauso šio ieškinio dėl žalos atlyginimo nagrinėjimas. Papildomas muitas buvo nustatytas Jungtinių Amerikos Valstijų sprendimu, o ne Bendrijos institucijos teisės aktu. Bendrijos teismo kompetencija negali būti pripažinta tik teigimo, kad žala tariamai atsirado dėl Bendrijos institucijų veiksmų ar neveikimo, pagrindu.

85 Bendrijos teismai negali nagrinėti ieškinio dėl žalos atlyginimo, pareikšto Bendrijos institucijai, kai veiksmą, dėl kurio atsirado tariama žala, savarankiškai atliko valstybė (1987 m. liepos 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Étoile commercial et CNTA prieš Komisiją*, 89/86 ir 91/86, Rink. p. 3005, 18–20 punktai).

86 Ieškovė kontrargumentuoja, kad jos ieškinys pareikštas ne dėl Jungtinių Amerikos Valstijų valdžios institucijų, o dėl Bendrijos institucijų, išprovokavusių papildomo muito nustatymą ir neapsaugojusių jos nuo šio muito, veiksmų.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

87 EB 235 straipsnio nuostatos kartu su EB 288 straipsnio antrosios pastraipos nuostatomis Bendrijos teismui suteikia kompetenciją nagrinėti ieškinius dėl žalos, atsiradusios dėl Bendrijos institucijų ar atliekančių savo funkcijas jų tarnautojų, atlyginimo.

88 Šiuo atveju ieškovė prašo atlyginti žalą, kurią ji tariamai patyrė dėl Jungtinių Amerikos Valstijų valdžios institucijų nustatyto importo muito padidinimo jos prekėms, gavus GST leidimą, kai buvo nustatytas Bendrijos bananų importo režimo nesuderinamumas su PPO susitarimais, taip pat dėl to, kad atsakovai nepriėmė Bendrijos priemonių, apsaugančių nuo Jungtinių Valstijų prekybos represalijų.

89 Taigi ieškinys pagrįstas Bendrijos deliktine atsakomybe, kuri, ieškovės teigimu, atsirado dėl to, kad ji patyrė žalą dėl Tarybos ir Komisijos priimtų teisės aktų, kuriuos GST pripažino nesuderinamus su PPO susitarimais, ir dėl Bendrijos apsaugos priemonių nebuvimo.

90 Todėl Pirmosios instancijos teismas pagal EB 235 straipsnį ir 288 straipsnio antrąją pastraipą yra kompetentingas nagrinėti šį ieškinį dėl žalos atlyginimo, kuris, priešingai nei 85 punkte minėto sprendimo *Étoile commercial et CNTA prieš Komisiją*, kuriuo remiasi Komisija, atveju, nelaiko nacionalinės institucijos sprendimo vieninteliu atsakomybės pagrindu.

91 Iš nusistovėjusios teismų praktikos yra aišku, kad tam, jog atsirastų Bendrijos atsakomybė, tariama žala turi atsirasti dėl Bendrijos institucijų veiksmų. Tačiau tai esminė sąlyga, kuri turi būti išnagrinėta tiriant, ar yra pakankamas tiesioginis priežastinis tariamos žalos ir institucijų veiksmų ryšys, ir kuri neleidžia neigti Pirmosios instancijos teismo kompetencijos, nes teigiama, jog žala atsirado dėl Bendrijos institucijų veiksmų.

92 Taigi turi būti atmesti Tarybos ir Komisijos pateikti argumentai dėl Pirmosios instancijos teismo kompetencijos nebuvimo, nedarant įtakos tiesioginio priežastinio Tarybos ir Komisijos veiksmų ir tariamos žalos ryšio įvertinimui, kuris bus atliktas tiriant, ar buvo įvykdytos deliktinei atsakomybei atsirasti reikalingos sąlygos.

93 Esant šioms aplinkybėms ieškinį reikia pripažinti priimtiną.

Dėl esmės

94 Ieškovės ieškinys dėl žalos atlyginimo pagrįstas Bendrijos deliktinės atsakomybės už pastarosios institucijų neteisėtus veiksmus principu. Taip pat ieškovė nurodė deliktinę atsakomybę, kuri Bendrijai turėtų atsirasti net nesant tokių veiksmų (1998 m. balandžio 28 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Dorsch Consult prieš Tarybą ir Komisiją*, T-184/95, Rink. p. II-667, 59 punktas, patvirtintas 2000 m. birželio 15 d. Teisingumo Teismo sprendimo apeliacinėje byloje *Dorsch Consult prieš Tarybą ir Komisiją*, C-237/98 P, Rink. p. I-4549, 19 ir 53 punktais).

Dėl Bendrijos atsakomybės už neteisėtus jos institucijų veiksmus

95 Pirmiausiai reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią teismų praktiką, tam, jog pagal EB 288 straipsnio antrąją pastraipą atsirastų Bendrijos deliktinė atsakomybė už neteisėtus jos institucijų veiksmus, turi būti įvykdytos kelios sąlygos, t. y. institucijų veiksmų neteisėtumas, reali žala ir tiesioginis priežastinis tariamų veiksmų ir atsiradusios žalos ryšys (1982 m. rugsėjo 29 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Oleifici Mediterranei prieš EEB*, 26/81, Rink. p. 3057, 16 punktas; 1996 m. liepos 11 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *International Procurement Services*

prieš Komisiją, T-175/94, Rink. p. II-729, 44 punktas; 1996 m. spalio 16 d. Sprendimo *Efisol prieš Komisiją*, T-336/94, Rink. p II-1343, 30 punktas ir 1997 m. liepos 11 d. Sprendimo *Oleifici Italiani prieš Komisiją*, T-267/94, Rink. p. II-1239, 20 punktas).

96 Jei neįvykdyta viena iš šių sąlygų, visas ieškinys turi būti atmestas, kitų sąlygų nagrinėti nereikia (1994 m. rugsėjo 15 d. Teisingumo Teismo sprendimo *KYDEP prieš Tarybą*, C-146/91, Rink. p. I-4199, 19 ir 81 punktai ir 2002 m. vasario 20 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Förde-Reederei prieš Tarybą ir Komisiją*, T-170/00, Rink. p. II-515, 37 punktas).

97 Neteisėtais veiksmais, kuriais kaltinama Bendrijos institucija, turi būti padarytas pakankamai akivaizdus teisės normos, kurios tikslas suteikti asmenims teises, pažeidimas (2000 m. liepos 4 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Bergaderm ir Goupil prieš Komisiją*, C-352/98 P, Rink. p. I-5291, 42 punktas).

98 Lemiamas kriterijus, leidžiantis nustatyti, kad šis reikalavimas yra įvykdytas, yra akivaizdus ir rimtas susijusios Bendrijos institucijos diskrecijos ribų nepaisymas.

99 Kai šios institucijos diskrecija yra tik labai nedidelė ar beveik neegzistuojanti, paprasčiausio Bendrijos teisės pažeidimo turėtų pakakti pakankamai akivaizdžiam pažeidimui pripažinti (2001 m. liepos 12 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Comafrica ir Dole Fresh Fruit Europe prieš Komisiją*, T-198/95, T-171/96, T-230/97, T-174/98 ir T-225/99, Rink. p. II-1975, 134 punktas ir 2004 m. vasario 10 d. Sprendimo *Afrikanische Frucht-Compagnie ir Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert prieš Tarybą ir Komisiją*, T-64/01 ir T-65/01, Rink. p. II-521, 71 punktas).

100 Atsižvelgiant į šiuos pastebėjimus reikia išnagrinėti ieškovės ieškinį dėl žalos atlyginimo.

Šalių argumentai

— Dėl neteisėtų veiksmų, kuriais kaltinamos institucijos

101 Ieškovė teigia, kad atsakovai, nesuderindami Bendrijos bananų importo režimo su PPO susitarimais, pažeidė 1994 m. GATT, GATS nuostatas, taip pat GST rekomendacijas ir sprendimus.

102 Bendrijos įsipareigojimų pagal PPO susitarimus neįvykdymas sužlugdė ieškovės teisėtus lūkesčius dėl jos prekybos ir investicijų Jungtinėse Valstijose ir pažeidė teisinio saugumo principą.

103 Bendrija galėjo finansuoti savo AKR partneriams naudingų sąlygų bananų prekyboje išsaugojimo politiką skirdama lėšas iš savo bendro biudžeto kaip kompensaciją, dėl kurios buvo deramasi pagal SGS 22 straipsnio 2 dalį, arba iššaukdama šiuo atveju nustatytas atsakomąsias Jungtinių Amerikos Valstijų priemones.

104 Tačiau toks AKR bananų gamintojų apsaugai skirtų išlaidų perkėlimas į kitus sektorius nebuvo nei būtinas, nei priimtinas. Bendrija turėjo imtis atsargumo priemonių, kad ieškovei netektų mokėti už Bendrijos sprendimą ignoruoti savo tarptautinius įsipareigojimus.

105 Bendrijos politinis pasirinkimas pažeidė proporcingumo principą, ieškovės pagrindinę teisę vykdyti profesinę veiklą bei teisę į nuosavybę.

106 Atsakovai teigė, kad ieškovė neįrodė nei tariamo neveikimo pobūdžio, nei jo esmės, taip pat neįrodė pareigos veikti, kurią jie tariamai pažeidė, šaltinio.

107 PPO nariai veikia teisėtai, jei, siekdami užbaigti GST nustatytą priemonės prieštaravimą PPO taisyklėms, jie atstato ginčijamos priemonės suardytą abipusių nuolaidų balansą, pasirinkdami SGS priimtiną būdą.

108 Šioje byloje Bendrija neturėjo kito pasirinkimo, kaip tik įvykdyti visus savo tarptautinius įsipareigojimus pradėdama derybas ir pasiūlydama pakeisti BBRO. Pasiūlymai buvo įtraukti į BBRO, pakeistą reglamentu Nr. 216/2001 ir 2001 m. vasario 27 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 395/2001, nustatančiu Bendrijos bananų importo leidimų išdavimo tam tikrus privalomus kiekius ir individualias ribas 2001 m. antrajam ketvirčiui pagal tarifų kvotas ir nusistovėjusius AKR bananų kiekius (OL L 58, 2001, p. 11).

109 Teisėtų lūkesčių apsauga taikoma tik teisėtai pagal Bendrijos teisę atsiradusiems atvejams ir santykiams, kuriems nepriskirtini ieškovės santykiai su jos Jungtinių Valstijų klientais. Nuolaidos, kuriomis pasikeitė PPO nariai, nepagrindžia teisėto lūkesčio dėl nuolatinio patekimo į nustatytą nacionalinę rinką. Bendrijos institucijos ieškovei niekada nebuvo suteikusios jokių garantijų dėl to, kaip Bendrija vykdys GST sprendimus ir rekomendacijas.

110 Neaišku, kaip proporcingumo ir teisėtų lūkesčių apsaugos principai, taip pat ieškovės teisė verstis ekonomine veikla ar jos teisė į nuosavybę galėjo būti pažeisti atskirai nuo PPO taisyklių pažeidimo.

111 Ieškovė mano, kad neproporcingas yra ne pats bananų importo režimas, bet sprendimas toleruoti Jungtinių Amerikos Valstijų laikiną nuolaidų sustabdymą, kai tai buvo vienintelė Bendrijos pasirinkimo galimybė.

112 Galiausiai ieškovės laisvę vykdyti ekonominę veiklą apribojo Jungtinių Amerikos Valstijų tarifų lengvatų laikinas sustabdymas, o ne BBRO priėmimas.

— Dėl tariamai atsakovų pažeistų normų teisinio pobūdžio

113 Ieškovė teigia, kad GATT ir GATS pažeistos taisyklės suteikia teises asmenims, nes jos sumažina prekybos tarp PPO narių apribojimus ir leidžia įmonėms laisviau prekiauti, taip pat kaip ir GST rekomendacijos ir sprendimai, kurie išaiškina PPO susitarimus. Reikia pripažinti, kad tokio paties pobūdžio yra teisėtų lūkesčių apsaugos, teisinio saugumo ir proporcingumo principai, taip pat ieškovės teisė laisvai verstis profesine veikla ir jos teisė į nuosavybę.

114 Bendrijos teismai gali kontroliuoti Bendrijos teisės akto teisėtumą PPO sutarčių požiūriu, kai Bendrija ketina, kaip šiuo atveju, įvykdyti konkrečią pareigą PPO.

115 Atsakovai atsako, kad iš PPO organų sprendimų ir Bendrijos teismų praktikos yra aišku, kad neįmanoma remtis šios organizacijos taisyklėmis ar GST rekomendacijomis tam, kad būtų įrodytas Bendrijos institucijos veiksmų ar neveikimo neteisėtumas.

116 Taigi klausimas, ar GATT ir GATS nuostatos gali asmenims suteikti teises, nėra svarbus, nes ieškovė negali pasinaudoti šiomis teisėmis.

117 Be to, GST sprendimas negalėjo turėti platesnio poveikio Bendrijos teisės sistemoje, nei PPO susitarimų nuostatos, kuriomis jis yra paremtas.

— Dėl tariamų pažeidimų rimtumo

118 Ieškovė teigia, kad PPO susitarimai nustatė Bendrijos teisės nustatyti savo bananų importo režimą ribas, kurias ji aiškiai viršijo. PPO taisyklių pažeidimo ilgalaikiškumas ir pakartotinumas rodo aiškų ir rimtą jos diskrecijos ribų nepaisymą.

119 Iš to išplaukia aiškus ir rimtas ieškovės teisėtų lūkesčių ir proporcingumo principo pažeidimas, taip pat ieškovės teisės laisvai verstis profesine veikla ir teisės į nuosavybę pažeidimas.

120 Taryba ir Komisija neigia, kad aiškiai ir rimtai viršijo savo diskrecijos ribas, nuspręsdamos išspręsti ginčą priimant naują BBRO.

121 PPO narys nėra įpareigotas *stricto sensu* taikyti kolegijos ar Apeliacinio komiteto išvadas, bet disponuoja įvairiomis priemonėmis, kad jas įgyvendintų.

122 Kolegija, kuri pagal SGS 21 straipsnio 5 dalį nusprendė, kad kai kurie bananų importo režimo aspektai, nustatyti reglamentuose Nr. 1637/98 ir Nr. 2362/98, buvo nesuderinami, pasiūlė tris sprendimus, kad būtų užtikrintas jo suderinamumas, kas parodė Bendrijos diskrecijos mastą ir PPO taisykles atitinkančių teisės aktų parengimo sunkumą.

123 Kadangi Bendrija negali atsakyti už suverenios valstybės veiksmus, negalima teigti, kad ji rimtai pažeidė proporcingumo ir teisėtų lūkesčių principus, taip pat teisę vykdyti ekonominę veiklą.

124 Įstatymų leidimo funkcijos atlikimas neturi būti apsunkintas ieškinių dėl žalos atlyginimo pareiškimo galimybe kiekvieną kartą, kai bendras Bendrijos interesas reikalauja imtis norminių priemonių, galinčių pažeisti asmenų interesus (1996 m. kovo 5 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Brasserie du pêcheur et Factortame*, C-46/93 ir C-48/93, Rink. p. I-1029, 45 punktas).

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

— Dėl preliminaraus klausimo, susijusio su galimybe remtis PPO taisyklėmis

125 Prieš nagrinėjant Bendrijos institucijų veiksmų teisėtumą reikia išspręsti klausimą, ar PPO susitarimai Bendrijos teisės subjektams suteikia teisę jais remtis teisme tam, kad užginčytų Bendrijos teisės akto galiojimą, jei GST paskelbė, kad tiek jis, tiek vėliau priimti Bendrijos teisės aktai tam, kad užtikrintų jo atitikimą ginčijamoms PPO taisyklėms, pastarosioms prieštaravo.

126 Tvirtindama, kad atsakovai pažeidė PPO taisykles, ieškovė nurodė *pacta sunt servanta* principą, kuris yra daugelyje teisės normų, kurių turi laikytis Bendrijos institucijos vykdydamos savo funkcijas ir kuris yra fundamentalus visų teisės sistemų ir ypač tarptautinės teisės sistemos principas (1998 m. birželio 16 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Racke*, C-162/96, Rink. p. I-3655, 49 punktas).

127 Tačiau šioje byloje principas *pacta sunt servanta* negali būti taikomas institucijoms atsakovėms, nes pagal nusistovėjusią teismų praktiką PPO susitarimai, įvertinus jų pobūdį ir struktūrą, iš esmės nepriklauso teisės aktams, pagal kuriuos Bendrijos teismai kontroliuoja Bendrijos institucijų veiksmų teisėtumą (1999 m. lapkričio 23 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Portugalija prieš Tarybą*, C-149/96, Rink. p. I-8395, 47 punktas; 2001 m. gegužės 2 d. Teisingumo Teismo nutarties *OGT Fruchthanelsgesellschaft*, C-307/99, Rink. p. I-3159, 24 punktas; 2002 m. kovo 12 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Omega Air ir kt.*, C-27/00 ir C-122/00, Rink. p. I-2569, 93 punktas; 2003 m. sausio 9 d. Sprendimo *Petrotub ir Respublika prieš Tarybą*, C-76/00 P, Rink. p. I-79, 53 punktas ir 2003 m. rugsėjo 30 d. Sprendimo *Biret International prieš Tarybą*, C-93/02 P, Rink. p. I-10497, 52 punktas).

128 Iš tiesų, pirma, PPO steigimo sutartis yra pagrįsta abipusiškumu ir abipuse nauda, kuo ji išsiskiria iš Bendrijos sudarytų sutarčių su trečiosiomis šalimis, kurios nustato tam tikrą įsipareigojimų asimetriją. Pagal nusistovėjusią praktiką keletas svarbiausių Bendrijos prekybos partnerių neįtraukia PPO susitarimų į normų sąrašą, kuriuo vadovaujasi jų teismai, kontroliuodami vidaus teisės normų teisėtumą. Kontroliuojant Bendrijos institucijų veiksmų teisėtumą pagal šias normas rizikuojama pažeisti pusiausvyrą taikant PPO taisykles, atimant iš Bendrijos teisės aktų leidžiamųjų ar vykdomųjų institucijų veiklos laisvę, kuria naudojasi panašios Bendrijos prekybos partnerių institucijos (127 punkte minėto sprendimo *Portugalija prieš Tarybą* 42–46 punktai).

129 Antra, nustačius teisminėms institucijoms pareigą netaikyti vidaus teisės taisyklių, kurios prieštarauja PPO susitarimams, iš sutarties šalių įstatymų leidžiamųjų ir vykdomųjų institucijų būtų atimta teisė, suteikta SGS 22 straipsnio, rasti, nors ir laikinus, sprendimus dėl abipusiai priimtinos kompensacijos (127 punkte minėto sprendimo *Portugalija prieš Tarybą* 39–40 punktai).

130 Iš to išplaukia, kad iš galimo institucijų atsakovių PPO taisyklių pažeidimo iš esmės negali kilti Bendrijos deliktinė atsakomybė (2001 m. kovo 20 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Cordis prieš Komisiją*, T-18/99, Rink. p. II-913, 51 punktas; sprendimo *Bocchi Food Trade International prieš Komisją*, T-30/99, Rink. p. II-943, 56 punktas ir sprendimo *T. Port prieš Komisiją*, T-52/99, Rink. p. II-981, 51 punktas).

131 Pirmosios instancijos teismas turėtų kontroliuoti institucijų atsakovių veiksmų teisėtumą pagal PPO taisykles tik tuo atveju, kai Bendrija ketino įvykdyti konkretų PPO atžvilgiu prisiimtą įsipareigojimą arba kai Bendrijos aktas aiškiai nukreipia į konkrečias PPO susitarimų nuostatas (žr. dėl 1947 m. GATT 1989 m. birželio 22 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Fediol prieš Komisiją*, 70/87, Rink. p. 1781, 19–

22 punktus ir 1991 m. gegužės 7 d. Sprendimo *Nakajima prieš Tarybą*, C-69/89, Rink. p. I-2069, 31 punktą, taip pat dėl PPO sutarčių minėtų 127 punkte Sprendimų *Portugalija prieš Tarybą* 49 punktą ir *Biret International prieš Tarybą* 53 punktą).

132 Tačiau net ir esant GST sprendimui, kuriuo konstatuojama, kad nario priimtos priemonės yra nesuderinamos su PPO taisyklėmis, nė viena iš šių dviejų išimčių šiuo atveju netaikoma.

— Dėl išimties, kylančios iš ketinimo įvykdyti įsipareigojimą, prisiimtą PPO atžvilgiu

133 Po 1997 m. rugsėjo 25 d. GST sprendimo priėmimo Bendrija, įsipareigodama laikytis PPO taisyklių, neketino prisiimti konkretaus įsipareigojimo PPO atžvilgiu, galinčio pateisinti negalėjimo remtis PPO taisyklėmis Bendrijos teisme išimtį, ir leisti pastariesiems kontroliuoti Bendrijos institucijų veiksmų teisėtumą pagal šias taisykles.

134 Tiesa, kad lyginant su 1947 m. GATT, SGS sustiprino ginčų sprendimo mechanizmą, ypač dėl kolegijos ataskaitų patvirtinimo.

135 SGS 3 straipsnio 7 straipsnis pabrėžia, kad paprastai pagrindinis ginčų sprendimo mechanizmo tikslas yra atsisakyti priemonių, kurios buvo pripažintos prieštaraujančios PPO susitarimų nuostatoms. Taip pat SGS 22 straipsnio 1 dalis skatina visišką rekomendacijos, kad ginčijama priemonė būtų suderinta su PPO susitarimais, įgyvendinimą.

136 Be to, pagal SGS 17 straipsnio 14 straipsnį GST priimta Apeliacinio komiteto ataskaita, kaip šiuo atveju, ginčo šalių turi būti besąlygiškai priimta. Galiausiai 22 straipsnio 7 straipsnis nurodo, kad arbitro sprendimą, kuriuo nustatomas nuolaidų sustabdymo mastas, pastarosios turi priimti kaip galutinį.

137 Vis dėlto bet kuriuo atveju SGS skiriamas didelis dėmesys ginče dalyvaujančių PPO narių deryboms (127 punkte minėto sprendimo *Portugalija prieš Tarybą* 36–40 punktai).

138 Taip SGS leidžia PPO nariui taikyti keletą GST rekomendacijos ar sprendimo, kuriuo nusprendžiama, kad priemonė neatitinka PPO taisyklių, įgyvendinimo būdų.

139 Kai neatitinkančios priemonės atšaukimas yra neįgyvendinamas, SGS 3 straipsnio 7 straipsnyje numatyta galimybė nariui, kuriam buvo padaryta žala, skirti kompensaciją arba leisti laikinai sustabdyti nuolaidas ar kitų įsipareigojimų vykdymą, kol bus atšaukta minėta priemonė (žr. 127 punkte minėto sprendimo *Portugalija prieš Tarybą* 37 punktą).

140 Pagal SGS 22 straipsnio 2 straipsnį, jei PPO narys per nustatytą terminą neįvykdo savo įsipareigojimų įgyvendinti GST rekomendacijas ir sprendimus, jis, kai jo prašoma ir ne vėliau, nei pasibaigus terminui, pradeda derybas su skundą padavusia šalimi tam, kad susitartų dėl abiem pusėms priimtinos kompensacijos.

141 Jei per 20 dienų nuo SGS 21 straipsnio 3 straipsnyje nustatyto pagrįsto laikotarpio, skirto suderinimui su PPO taisyklėmis, pasibaigimo nebuvo susitarta dėl tenkinančios kompensacijos, skundą padavusi šalis gali prašyti GST leidimo minėtam nariui sustabdyti nuolaidų ar kitų įsipareigojimų pagal PPO susitarimus taikymą.

142 Net pasibaigus laikotarpiui, nustatytam priemonės, pripažintos esant neatitinkančios, suderinimui su PPO taisyklėmis, ir po leidimo sustabdyti kompensuojamąsias priemones ar nuolaidas gavimo ir tokio sustabdymo taikymo pagal SGS 22 straipsnio 6 dalį, bet kuriuo atveju vis dar skiriamas didelis dėmesys deryboms tarp ginčo šalių.

143 Taigi SGS 22 straipsnio 8 straipsnis pabrėžia nuolaidų ar kitų įsipareigojimų sustabdymo laikiną pobūdį ir apriboja jų taikymą „iki priemonės, prieštaraujančios apibrėžtajai sutarčiai, pašalinimo arba tol, kol šalis narė, kuri privalo įgyvendinti rekomendacijas ar sprendimus, pateikia sprendimą dėl naudos anuliavimo ar sumažinimo, arba kol pasiekiamas abiem pusėms priimtinas sprendimas“.

144 Ta pati nuostata taip pat numato, kad pagal 21 straipsnio 6 dalį GST ir toliau prižiūri, kaip įgyvendinamos priimtos rekomendacijos ir sprendimai.

145 Kai nesutariama dėl to, ar priemonės, taikomos vykdant GST rekomendacijas ir sprendimus, yra suderinamos su PPO susitarimais, SGS 21 straipsnio 5 dalis numato, kad ginčas sprendžiamas „vadovaujantis šia ginčų sprendimo tvarka“, o tai apima šalių pastangas surasti sprendimą derybų pagalba.

146 Nors pasibaigė GST Bendrijai nustatytas laikotarpis suderinti bananų importo režimą su 1997 m. rugsėjo 25 d. GST sprendimu, bei priimtas 1999 m. balandžio 9 d. Sprendimas, kuriuo GST arbitrai aiškiai nutarė, kad nauja bananų importo sistema, nustatyta reglamentuose Nr. 1637/98 ir Nr. 2362/98, prieštaravo PPO taisyklėms, tačiau visi SGS siūlomi ginčų sprendimo būdai nebuvo išnaudoti.

147 Todėl Bendrijos teismo atlikta institucijų atsakovių veiksmų teisėtumo pagal PPO taisykles kontrolė galėtų susilpninti Bendrijos derybininkų padėtį ieškant visoms pusėms priimtino sprendimo, kuris neprieštarautų PPO taisyklėms.

148 Esant šioms aplinkybėms nustačius teisminėms institucijoms pareigą netaikyti vidaus teisės taisyklių, prieštaraujančių PPO susitarimams, iš sutarties šalių įstatymų leidžiamųjų ar vykdomųjų institucijų būtų atimta galimybė, kurią joms suteikia SGS 22 straipsnis, rasti bendrą, nors ir laikiną, sprendimą (minėto 127 punkte Sprendimo *Portugalija prieš Tarybą* 40 punktas).

149 Be to, Taryba, Reglamentu Nr. 216/2001 iš naujo pakeisdama bananų importo režimą, siekė suderinti įvairius priešingus tikslus. Reglamento Nr. 216/2001 1 konstatuojamoje dalyje nustatyta, kad buvo daug kartų artimai bendrauta, siekiant, be kita ko, „atsižvelgti į specialios grupės išvadas“, o 2 konstatuojamojoje dalyje nustatyta, kad numatyta nauja importo sistema geriausiai užtikrina ir tai, „kad bus pasiekti (BBRO) Bendrijos gamybos ir vartotojų paklausos srityje tikslai“, ir tai, „kad bus laikomasi tarptautinės prekybos taisyklių“.

150 Jungtinės Amerikos Valstijos galiausiai sutiko, kaip nustatyta 2001 m. balandžio 11 d. pasirašytame susitarimo memorandume, laikinai sustabdyti papildomo muito įvedimą tik kai Bendrija įsipareigojo nustatyti tik tarifinį bananų importo režimą iki 2006 m. sausio 1 dienos.

151 Tokiam rezultatui gali būti pavojingas Bendrijos teismo įsikišimas turint tikslą patikrinti institucijų atsakovių veiksmų teisėtumą šioje byloje pagal PPO taisykles tam, kad būtų atlyginta dėl jų ieškovės patirta žala.

152 Šiuo atžvilgiu reikia pažymėti, kad, kaip aiškiai pabrėžė Jungtinės Amerikos Valstijos, 2001 m. balandžio 11 d. susitarimo memorandumas savaime nėra abipusiu susitarimu priimtas sprendimas SGS 3 straipsnio 6 dalies prasme ir kad klausimas dėl Bendrijos įgyvendinimo GST rekomendacijų ir sprendimų 2001 m. liepos 12 d., tai yra po šio ieškinio pareiškimo, vis dar buvo įrašytas į GST susirinkimo darbotvarkę.

153 Iš to išplaukia, kad institucijos atsakovės, pakeisdamos ginčijamą Bendrijos bananų importo režimą, neketino įvykdyti konkrečių įsipareigojimų pagal PPO taisykles, kuriomis GST pripažino minėtą režimą nesuderinamą.

154 Be to, reikia pažymėti, kad, kaip išplaukia iš Reglamento Nr. 1637/98 konstatuojamųjų dalių, šiuo atveju Taryba, taikydama įvairius SGS apibrėžtus ginčų sprendimo būdus, ketino suderinti Bendrijos tarptautinius įsipareigojimus tiek pagal PPO, tiek

duotus kitoms Ketvirtąją Lomės konvenciją pasirašiusioms šalims, kartu išsaugodama BBRO tikslus.

155 Šis ketinimas yra patvirtintas Reglamento Nr. 404/93, iš dalies pakeisto Reglamentu Nr. 1637/98, 20 straipsnio e punktu. Kadangi 20 straipsnio e punktas nurodo, kad nuostatos, kurias Komisija gali priimti Reglamento Nr. 404/93 IV skirsnio, susijusio su prekyba bananais su trečiosiomis šalimis, taikymui, apima priemones, reikalingas įvykdyti įsipareigojimus pagal Bendrijos remiantis EB 300 straipsniu sudarytus susitarimus, ši nuostata apima visus sutartinius įsipareigojimus, neišskiriant Bendrijos įsipareigojimų pagal PPO susitarimus.

156 Be to, Bendrijos teisės aktų leidėjas Reglamento Nr. 1637/98 9 konstatuojamojoje dalyje aiškiai numatė galimybę peržiūrėti šio reglamento veikimą po tam tikro bandomojo laikotarpio.

— Dėl išimties, paremtos aiškia nuoroda į konkrečias PPO susitarimų nuostatas

157 BBRO, nustatytas Regalamente Nr. 404/93 ir vėliau pakeistas, negali būti laikomas aiškiai nurodančiu konkrečias PPO susitarimų nuostatas (žr. šiuo klausimu 127 punkte minėtos nutarties *OGT Fruchthandelsgesellschaft* 28 punktą).

158 Konkrečiai kalbant, iš įvairių reglamentų, keičiančių bananų importo režimą, konstatuojamųjų dalių neišplaukia, kad Bendrijos įstatymų leidėjas rėmėsi konkrečiomis PPO susitarimų nuostatomis tuo metu, kai ketino suderinti šį režimą su minėtais susitarimais.

159 Taigi Reglamente Nr. 2362/98 nėra jokios aiškios nuorodos į konkrečias PPO susitarimų nuostatas (130 punkte minėtų sprendimų *Cordis prieš Komisiją* 59 punktas, *Bocchi Food Trade International prieš Komisiją* 64 punktas ir *T. Port prieš Komisiją* 59 punktas).

160 Iš to išplaukia, kad, nepaisant GST nustatyto nesuderinamumo, PPO taisyklės šioje byloje nėra normos, pagal kurias gali būti vertinamas Bendrijos institucijų veiksmų teisėtumas nei dėl Bendrijos konkrečių įsipareigojimų, kuriuos ji ketino įgyvendinti, nei dėl aiškios nuorodos į konkrečias nuostatas.

161 Iš pirmiau pateiktų argumentų išplaukia, kad ieškovė, grįsdama reikalavimą atlyginti žalą, negali tinkamai tvirtinti, kad veiksmai, kuriais kaltinamos Taryba ir Komisija, prieštarauja PPO taisyklėms.

162 Ieškovės pateikti kaltinimai dėl teisėtų lūkesčių apsaugos, teisinio saugumo ir proporcingumo principų pažeidimo, taip pat dėl jos teisės į nuosavybę ir teisės

laisvai verstis ekonomine veikla pažeidimo, paremti veiksmų, kuriais kaltinamos institucijos atsakovės, prieštaravimo PPO taisyklėms prielaidomis.

163 Kadangi šios taisyklės nepriklauso toms, pagal kurias Bendrijos teismas kontroliuoja Bendrijos institucijų veiksmų teisėtumą, šie kaltinimai taip pat turi būti atmesti.

164 Iš to išplaukia, kad institucijų atsakovių veiksmai negali būti laikomi neteisėtais, ir todėl nereikia nagrinėti ieškovės argumentų dėl tariamai pažeistų normų ir principų teisinio pobūdžio ir tariamo jų pažeidimo rimtumo.

165 Galiausiai ieškovė neįrodė apsaugos priemonių, kurių, jos teigimu, institucijos atsakovės nesiėmė jos naudai, pobūdžio ir pagrindo.

166 Bendrijos institucijų neveikimas gali sukelti Bendrijos atsakomybę tik tuo atveju, kai institucijos pažeidė teisėtą pareigą veikti, nustatytą Bendrijos teisės akte (79 punkte minėto sprendimo *Dubois et Fils prieš Tarybą ir Komisiją* 56 punktas).

167 Kadangi negalima konstatuoti veiksmų, kuriais kaltinamos institucijos, neteisėtumo, viena iš trijų Bendrijos deliktinės atsakomybės už neteisėtus jos institucijų veiksmus atsiradimo kumuliacinių sąlygų neįvykdyta.

168 Esant šioms aplinkybėms ieškovės ieškinys dėl žalos atlyginimo, pagrįstas šiuo atsakomybės principu, turi būti atmestas nenagrinėjant, ar yra įvykdytos kitos dvi sąlygos, susijusios su tariamos žalos realumu ir priežastinio veiksmų ir patirtos žalos ryšio buvimu (1999 m. rugsėjo 9 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Lucaccioni prieš Komisiją*, C-257/98 P, Rink. p. I-5251, 14 punktas ir 2002 m. balandžio 24 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *EVO prieš Tarybą ir Komisiją*, T-220/96, Rink. p. II-2265, 39 punktas).

Dėl Bendrijos atsakomybės nesant neteisėtų jos institucijų veiksmų

Dėl Bendrijos deliktinės atsakomybės nesant neteisėtų jos institucijų veiksmų principo

— Šalių argumentai

169 Iš esmės ieškovė teigia, kad Bendrijos politinis sprendimas paremti bananų sektoriaus ūkio subjektus sukūrė nelygybę tarp mokesčių mokėtojų, darydamas žalą konkrečiai jų kategorijai, kurią sudaro Bendrijos įmonės, kurioms Jungtinių Valstijų buvo neproporcingai nustatytas papildomas muitas, apsunkinęs jų importą į šią valstybę.

170 Institucijos atsakovės iš esmės teigė, kad Bendrijos teismas dar niekada nepripažino deliktinės Bendrijos atsakomybės nesant neteisėtų jos institucijų

veiksmų ir kad bet kuriuo atveju šioje byloje minėtos atsakomybės atsiradimo sąlygos nebuvo įvykdytos.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

171 Tai, kad nėra nustatytas, kaip šioje byloje, institucijų veiksmų neteisėtumas, nereiškia, jog įmonės, kurioms, kaip ūkio subjektų rūšiai, tenka neproporcinga mokesčių našta, atsiradusi dėl patekimo į eksporto rinką apribojimų, negali gauti kompensacijos pritaikius Bendrijos deliktinę atsakomybę (žr. šiuo klausimu 1987 m. rugsėjo 29 d. Teisingumo Teismo sprendimo *De Boer Buizen prieš Tarybą ir Komisiją*, 81/86, Rink. p. 3677, 17 punktas).

172 EB 288 straipsnio antroji pastraipa grindžia Bendrijai nustatytą pareigą atlyginti žalą, kurią padarė jos institucijos, „bendrais valstybių narių įstatymams būdingais principais“ ir tuo neapriboja šių principų taikymo tik Bendrijos deliktinei atsakomybei dėl neteisėtų minėtų institucijų veiksmų.

173 Nacionalinė deliktinės atsakomybės teisė leidžia asmenims specifinėse srityse ir skirtingais būdais prisiteisti įvairaus dydžio kompensaciją už tam tikrą žalą, net ir be asmens, padariusio žalą, neteisėtų veiksmų.

174 Tuo atveju, kai žala atsiranda dėl Bendrijos institucijų veiksmų, kurių neteisėtas pobūdis nėra įrodytas, Bendrijos deliktinė atsakomybė gali atsirasti, jei yra įvykdytos visos sąlygos, susijusios su žalos realumu, priežastiniu žalos ir Bendrijos institucijų veiksmų ryšiu bei neįprastu ir specifiniu ginčijamos žalos pobūdžiu (žr. 94 punkte minėto 2000 m. birželio 15 d. Sprendimo *Dorsch Consult prieš Tarybą ir Komisiją* 19 punktą).

175 Reikia išnagrinėti, ar šios trys sąlygos šiuo atveju buvo įvykdytos.

Dėl realios ir tikros žalos egzistavimo

— Šalių argumentai

176 Ieškovė tvirtina patyrusi didelius nuostolius investuodama į Jungtinių Valstijų rinką, sumokėdama atlyginimą Jungtinių Valstijų platintojams, advokato atlyginimą ir importo muitą.

177 Taip pat dėl neteisėtų Bendrijos veiksmų ieškovė negavo didelės dalies pajamų, nes buvo nutrauktos kai kurios sutartys ir sumažėjo pardavimai, palyginti su jos prognozėmis iki Jungtinių Valstijų nustatytų sankcijų.

178 Atsakovai prieštarauja ieškovei, kad ji nepateikė jokių objektyviai patikrinamų savo egzistuojančių veiklos nuostolių ir negautų pajamų įrodymų.

179 Ieškovė nenurodė, kad buvo neįmanoma kompensuoti nuostolių, pavyzdžiui, padidinant produktų kainą arba perorientuojant eksporto politiką. Nebuvo pateikta jokių paaiškinimų dėl priemonių, kurių ji galėjo imtis, kad sumažintų nuostolius.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

180 Taryba ir Komisija iš esmės neginčija ieškovės patirtos žalos dėl Jungtinių Valstijų nustatyto papildomo mokesčio Bendrijos kilmės importuojamoms sulankstomoms dėžėms, dėžutėms ir pakeliams tikrumo ir aiškumo.

181 Kaltindami ieškovę neįrodžius galimybės sumažinti nuostolius padidinant kainą ar perorientuojant eksporto politiką nebuvimo ir nepateikus jokių paaiškinimų dėl priemonių, kurių ji galėjo imtis, kad sumažintų savo nuostolius, atsakovai numanomai pritarė, kad ieškovė neišvengiamai turėjo patirti prekybos nuostolių bent jau dėl neginčijamo produktų kainos padidėjimo Jungtinių Valstijų rinkoje, susijusio su pastarųjų staigiu 100 % *ad valorem* importo muito padidinimu.

182 Be to, Komisijos pateikti statistiniai duomenys patvirtina ieškovės teiginius, nes neabejotinai parodo didelį Bendrijos kilmės sulankstomų dėžių, dėžučių ir pakelių importo į Jungtines Valstijas bendros vertės sumažėjimą.

183 Dėl šios priežasties Pirmosios instancijos teismas mano, kad sąlyga, susijusi su ieškovės patirtos žalos tikrumu ir aiškumu, yra įvykdyta.

Dėl priežastinio patirtos žalos ir institucijų atsakovių veiksmų ryšio

— Šalių argumentai

184 Ieškovė teigia, kad Jungtinių Valstijų importo muito padidėjimas yra tiesioginis Bendrijos institucijų veiksmų rezultatas, nes Jungtinės Amerikos Valstijos tik įgyvendino joms PPO susitarimų suteiktą teisę.

185 Kadangi Taryba ir Komisija žinojo apie savo veiksmų pasekmes, jos negali teisėtai ginčyti, kad Jungtinių Valstijų papildomas mokestis nebuvo objektyvi ir numatoma jų veiksmų pasekmė.

186 Svarbu ne tai, ar Jungtinės Amerikos Valstijos turėjo nustatyti papildomą muitą arba ar jos galėjo pasirinkti jo nustatymo būdą, o tik tai, ar institucijų veiksmai jas privertė nustatyti tokias priemones ir sukūrė sąlygas joms nustatyti. Taigi Jungtinių Amerikos Valstijų diskrecijai paliktų klausimų nepakako panaikinti priežastinį ryšį.

187 Atsakovai primena, kad Bendrijos deliktine atsakomybe negalima remtis reikalaujant atlyginti už kiekvieną žalingą pasekmę, net tiesiogiai nesusijusią su Bendrijos institucijų veiksmais.

188 GST ir Jungtinės Amerikos Valstijos priėmė daug savarankiškų ir vienašalių sprendimų laikotarpiu tarp Jungtinių Valstijų muito padidinimo ir Bendrijos institucijų veiksmų. Kitaip tariant, Jungtinių Amerikos Valstijų veiksmai nebuvo objektyviai numatoma įprastų Bendrijos veiksmų pasekmė.

189 Buvo visiškai neaišku, kad Jungtinių Valstijų vyriausybė į kolegijos ataskaitas sureaguos papildomo muito nustatymu. Jungtinės Amerikos Valstijos prašė leidimo sustabdyti nuolaidas dar prieš tiksliai nustatant, kad reglamentai Nr. 1637/98 ir Nr. 2362/98 prieštarauja PPO susitarimams.

190 Jungtinių Valstijų vyriausybė savarankiškai nusprendė nustatyti papildomą muitą ieškovės prekėms, o Bendrija negalėjo padaryti įtakos šiam pasirinkimui. Taip pat Jungtinių Valstijų vyriausybė savarankiškai nustatė Jungtinių Amerikos Valstijų taikomo muito dydį.

191 Net jei Jungtinių Amerikos Valstijų nuolaidų sustabdymą galima būtų numatyti iš anksto, bet kuriuo atveju pagal Bendrijos teismų praktiką nebuvo galima numatyti, kad jos nutars nustatyti papildomą importo muitą būtent ieškovės prekėms.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

192 Siekiant nustatyti Bendrijai pareigą ištaisyti visas savo institucijų veiksmų žalingas pasekmes, net ir netiesiogines, negalima remtis bendrais valstybių narių teisės principais, kuriuos nurodo EB 288 straipsnio antroji pastraipa (žr. pagal analogiją 1979 m. spalio 4 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Dumortier ir kt. prieš Tarybą*, 64/76 ir 113/76, 167/78 ir 167/78, 27/79, 28/79 ir 45/79, Rink. p. 3091, 21 punktą ir 1992 m. sausio 30 d. Sprendimo *Finsider ir kt. prieš Komisiją*, C-363/88 ir C-364/88, Rink. p. I-359, 25 punktą; 2000 m. gruodžio 12 d. Pirmosios instancijos teismo nutarties *Royal Olympic Cruises ir kt. prieš Tarybą ir Komisiją*, T-201/99, Rink. p. II-4005, 26 punktą).

193 Iš tiesų EB 288 straipsnio antrojoje pastraipoje numatyta priežastinio ryšio sąlyga reikalauja pakankamai tiesioginio priežastinio Bendrijos institucijų veiksmų ir žalos ryšio (192 punkte minėto sprendimo *Dumortier ir kt. prieš Tarybą* 21 punktas; 2000 m. spalio 24 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Fresh Marine prieš Komisiją*, T-178/98, Rink. p. II-3331, patvirtino 2003 m. liepos 10 d. Teisingumo Teismo sprendimu apeliacinėje byloje *Komisija prieš Fresh Marine*, C-472/00 P, Rink. p. I-7541, 118 punktas).

194 Aišku, kad Jungtinės Amerikos Valstijos pagal savo prašymą tik gavo GST leidimą, bet nebuvo įpareigotos panaikinti nuolaidas padidinant importo muitą Bendrijos kilmės prekėms. Net gavusi šį leidimą Jungtinių Valstijų vyriausybė galėjo toliau spręsti ginčą su Bendrija, pastarajai netaikydama atsakomųjų priemonių.

195 Taip pat Jungtinių Valstijų institucijų sprendimas Bendrijos kilmės sulankstomoms dėžėms, dėžutėms ir pakeliams nustatyti papildomą muitą, nuo kurio jos atleido kai kurių Bendrijos valstybių narių kilmės minėtas prekes, ir nustatyti 100 % nuo apmuitinamų prekių kainos papildomo muito normą buvo diskrecijos teisės pasirinkti įgyvendinimas.

196 Vis dėlto jei nebūtų ginčijamo Bendrijos bananų importo režimo ir išankstinio GST sprendimo, kad jis prieštarauja PPO taisyklėms, Jungtinės Amerikos Valstijos nebūtų galėjusios nei prašyti, nei gauti GST leidimo sustabdyti Bendrijos kilmės prekėms tarifų lengvatas tiek, kiek dėl ginčijamo Bendrijos režimo išnyko ar sumažėjo jų turėta nauda.

197 Iš tiesų Jungtinių Valstijų ekonomikos patirtų nuostolių, susijusių su pripažintu prieštaraujančiu PPO taisyklėms Bendrijos bananų importo režimu, pagrindu GST nustatė prekybos apimtis, pagal kurias Jungtinių Valstijų institucijoms buvo leista sustabdyti Bendrijai tarifų lengvatas.

198 Esant šioms aplinkybėms nuolaidų Bendrijai atšaukimas, kuris pasireiškė papildomo importo muito nustatymu, pagal Bendrijos priimtos PPO ginčų sprendimo sistemos

normalią ir numatomą eigą turi būti vertinamas kaip objektyvi institucijų atsakovių nesuderinamo su PPO susitarimais bananų importo režimo nepakeitimo pasekmė.

199 Taigi Jungtinių Amerikos Valstijų vienašalis sprendimas nustatyti papildomą importo muitą Bendrijos kilmės sulankstomoms dėžėms, dėžutėms ir pakeliams nepanaikino priežastinio šio papildomo muito nustatymo padarytos žalos ieškovei ir atsakovų ginčijamo bananų importo režimo palikimo galioti ryšio.

200 Iš tiesų institucijų atsakovių veiksmai neišvengiamai lėmė Jungtinių Valstijų atsakomųjų priemonių nustatymą pagal SGS numatytas ir Bendrijos priimtas procedūras, todėl šie veiksmai turi būti vertinami kaip ieškovės patirtos žalos, Jungtinėms Valstijoms nustačius papildomą muitą, pagrindinė priežastis.

201 Net prieš 1999 m. balandžio 19 d. GST leidimo Jungtinėms Amerikos Valstijoms nustatyti papildomą importo muitą išdavimą institucijos atsakovės žinojo, kad Jungtinių Valstijų atsakomosios priemonės yra neišvengiamos.

202 1998 m. lapkričio 10 d. Jungtinės Amerikos Valstijos paskelbė išankstinį Bendrijos kilmės prekių, kurioms buvo numatyta taikyti papildomą importo muitą, sąrašą, o 1998 m. gruodžio 21 d. jos patvirtino, kad netrukus bus taikomas 100 % dydžio muitas.

203 Nuo 1999 m. kovo 3 d., kai Bendrijos eksportuotojams buvo nustatytas reikalavimas pateikti 100 % numatytų importuoti prekių vertės banko garantiją, atsakovai daugiau negalėjo nežinoti apie Jungtinių Amerikos Valstijų tvirtą ketinimą nustatyti papildomą muitą. Jokių abejonių neliko po 1999 m. balandžio 9 d. specialaus atstovo spaudos pranešimo, kuriame buvo paskelbtas prekių, kurioms taikomas papildomas muitas, sąrašas.

204 Taigi reikia pripažinti, kad reikalaujamas tiesioginis priežastinis ryšys yra tarp, pirma, institucijų atsakovių veiksmų, susijusių su bananų importu į Bendriją, ir, antra, ieškovės patirtos žalos dėl Jungtinių Valstijų nustatyto papildomo muito.

Dėl patirtos žalos neįprasto ir specifinio pobūdžio

— Šalių argumentai

205 Ieškovė teigia, kad Teisingumo Teismas jau pripažino, kad Bendrija turi užtikrinti tinkamą kompensaciją, jei ūkio subjektų daliai, kaip šioje byloje, tenka neproporcinga mokesčių dalis dėl Bendrijos ir trečiosios šalies prekybos susitarimo įgyvendinimo (171 punkte minėto sprendimo *De Boer Buizen prieš Tarybą ir Komisiją* 17 punktas).

206 Tas pats taikoma tuo atveju, kai dėl viešojo intereso asmeniui nustatomas mokestis, kuris įprastai jam netaikomas (1986 m. birželio 24 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Développement et Clemessy prieš Komisiją*, 267/82, Rink. p. 1907) ir kuris sudaro neįprastą ir specifinę žalą (1972 m. birželio 13 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Compagnie d'approvisionnement et Grands Moulins de Paris prieš Komisiją*, 9/71 ir 11/71, Rink. p. 391, 45 ir 46 punktai; 1984 m. gruodžio 6 d. Sprendimas *Biovilac prieš EEB*, 59/83, Rink. p. 4057 ir 94 punkte minėto 2000 m. birželio 15 d. Sprendimo *Dorsch Consult prieš Tarybą ir Komisiją* 18 punktas).

207 Atsakovai iš esmės atsako, kad Bendrijos eksportuotojų komercinė rizika gali būti laikoma būdinga pačiai PPO sistemai ir kad nėra ypatingų priežasčių Bendrijai prisiimti šios rizikos naštą. Be to, žalą turėjo patirti ribota įmonių grupė.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

208 Kalbant apie nuostolius, kuriuos gali patirti ūkio subjektai dėl Bendrijos institucijų veiksmų, žala yra, pirma, neįprasta, jei peržengiamos ekonominės rizikos, būdingos atitinkamo sektoriaus veiklai, ribos, ir, antra, specifinė, jei konkreti ūkio subjektų rūšis neproporcingai ją patiria, lyginant su kitais ūkio subjektais (žr. 94 punkte minėto 1998 m. balandžio 28 d. Sprendimo *Dorsch Consult prieš Tarybą ir Komisiją* 80 punktą ir 99 punkte minėto sprendimo *Afrikanishe Frucht-Compagnie ir Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert prieš Tarybą ir Komisiją* 151 punktą).

209 Šioje byloje nebuvo nustatyta, kad dėl Bendrijos bananų importo režimo nesuderinamumo su PPO susitarimais ieškovė patyrė savo eksporto veiklai būdingos rizikos ribas peržengiančią žalą.

210 Tiesa, kad PPO steigimo sutarties tikslas, kaip nustatyta jos konstatuojamose dalyse, yra sukurti integruotą daugiašalę prekybos sistemą, apimančią ankstesniųjų prekybos liberalizavimo pastangų rezultatus.

211 Tačiau reikia konstatuoti, kad PPO susitarimuose numatyta galimybė sustabdyti tarifų lengvatas, kaip atsitiko ir šiuo atveju, yra vienas iš netikėtumų, būdingų dabartinei tarptautinės prekybos sistemai. Todėl šio netikėtumo našta privalomai tenka kiekvienam ūkio subjektui, kuris nusprendžia prekiauti savo produkcija vieno iš PPO narių rinkoje.

212 1999 m. balandžio 9 d. arbitrų sprendimas pabrėžė, kad SGS 22 straipsnio 1 dalyje numatytas laikinas nuolaidų sustabdymo pobūdis rodo, kad jo tikslas yra paskatinti PPO narį, dėl kurio buvo iškelta byla, įvykdyti GST rekomendacijas ir sprendimus.

213 Be to, iš SGS – tarptautinio dokumento, tinkamai paskelbto, kad Bendrijos ūkio subjektai galėtų su juo susipažinti, – 22 straipsnio 3 dalies b ir c punktų yra aišku, kad skundą pateikęs PPO narys gali bandyti pagal tą patį ar kitą PPO susitarimą sustabdyti nuolaidų ar kitų įsipareigojimų taikymą kituose sektoriuose nei tame, kuriame kolegija ar Apeliacinis komitetas nustatė atitinkamo nario padarytą pažeidimą.

214 Iš to išplaukia, kad su ieškovės prekyba sulankstomomis kartoninėmis dėžėmis Jungtinių Valstijų rinkoje susijusi rizika nėra vertinama kaip šiuo metu vykdomai tarptautinei prekybai nebūdinga rizika.

215 Esant šios bylos aplinkybėms ieškovės patirta žala negali būti laikoma neįprasta.

216 Tokios išvados pakanka, kad būtų atmesta bet kokia teisė į žalos atlyginimą šiuo pagrindu. Todėl Pirmosios instancijos teismui nereikia nuspręsti dėl žalos specifiškumo sąlygos.

217 Iš to yra aišku, kad reikia atmesti ieškovės prašymą dėl žalos atlyginimo, pagrįstą Bendrijos deliktinės atsakomybės nesant neteisėtų jos institucijų veiksmų sistema.

218 Iš pateiktų motyvų išplaukia, kad ieškinį reikia atmesti kaip nepagrįstą, nenagrinėjant alternatyvių ieškovės reikalavimų.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

219 Pagal Procedūros reglamento 87 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti išlaidas, jei laimėjusi šalis to reikalavo.

220 Kadangi ieškovė pralaimėjo bylą, ji, be savo išlaidų, turi padengti Parlamento, Tarybos ir Komisijos bylinėjimosi išlaidas pagal šių trijų institucijų atsakovių pateiktus reikalavimus.

221 Pagal Procedūros reglamento 87 straipsnio 4 dalies pirmąją pastraipą į bylą įstojusios valstybės narės pačios padengia savo išlaidas.

222 Todėl Ispanijos Karalystė padengia savo išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais,

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS (didžioji kolegija)

nusprendžia:

1. Atmesti ieškinį kaip nepriimtiną tiek, kiek jis pareikštas Parlamentui.

2. Atmesti kitą ieškinio dalį kaip nepagrįstą.

3. Ieškovė, be savo išlaidų, turi padengti Parlamento, Tarybos ir Komisijos bylinėjimosi išlaidas pagal jų pateiktus reikalavimus.

4. Ispanijos Karalystė padengia savo išlaidas.

Vesterdorf	Lindh	Azizi
Pirrung	Legal	García-Valdecasas
Tiili	Cooke	Meij
Vilaras	Forwood	

Paskelbta 2005 m. gruodžio 14 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Kancleris	Pirmininkas
E. Coulon	B. Vesterdorf

Turinys

Teisinis pagrindas ..... II - 5467

Bylos aplinkybės ..... II - 5474

Procesas ..... II - 5482

Šalių reikalavimai ..... II - 5484

Dėl priimtinumo ..... II - 5485

Dėl ieškinio nepriimtinumo tiek, kiek jis pareikštas Parlamentui ..... II - 5486

Šalių argumentai ..... II - 5486

Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 5487

Dėl ieškinio neatitikimo Procedūros reglamento 44 straipsnio 1 dalies c punkto nuostatų ..... II - 5489

Šalių argumentai ..... II - 5489

Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 5489

Dėl Pirmosios instancijos teismo kompetencijos ..... II - 5491

Šalių argumentai ..... II - 5491

Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 5491

Dėl esmės ..... II - 5493

Dėl Bendrijos atsakomybės už neteisėtus jos institucijų veiksmus ..... II - 5493

Šalių argumentai ..... II - 5495

— Dėl neteisėtų veiksmų, kuriais kaltinamos institucijos ..... II - 5495

— Dėl tariamai atsakovų pažeistų normų teisinio pobūdžio ..... II - 5497

— Dėl tariamų pažeidimų rimtumo ..... II - 5498

Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 5500

— Dėl preliminaraus klausimo, susijusio su galimybe remtis PPO taisyklėmis ..... II - 5500

— Dėl išimties, kylančios iš ketinimo įvykdyti įsipareigojimą, prisiimtą PPO ..... II - 5502

— Dėl išimties, paremtos aiškia nuoroda į konkrečias PPO susitarimų nuostatas ..... II - 5507

Dėl Bendrijos atsakomybės nesant neteisėtų jos institucijų veiksmų ..... II - 5510

Dėl Bendrijos deliktinės atsakomybės nesant neteisėtų jos institucijų veiksmų principo ..... II - 5510

— Šalių argumentai ..... II - 5510

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 5511

Dėl realios ir tikros žalos egzistavimo ..... II - 5512

— Šalių argumentai ..... II - 5512

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 5513

Dėl priežastinio patirtos žalos ir institucijų atsakovių veiksmų ryšio. ..... II - 5514

— Šalių argumentai ..... II - 5514

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 5516

Dėl patirtos žalos neįprasto ir specifinio pobūdžio ..... II - 5519

— Šalių argumentai ..... II - 5519

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 5520

Dėl bylinėjimosi išlaidų ..... II - 5522